

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
ที่เปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๑๓.๑๐๑๒๑/๔๖๓๖ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปลงความได้ว่า มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้มีคำสั่งที่ ๑๖๓๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย กรณีพนักงานมหาวิทยาลัยมีพฤติกรรมถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางวินัย ซึ่งเป็นการดำเนินการทางวินัยกับพนักงานมหาวิทยาลัยที่กระทำความผิดทางวินัยตามหมวด ๑๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่าด้วยการบริหารงานบุคคลพนักงานมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยในระหว่างการสอบสวน คณะกรรมการสอบสวนได้พิจารณาสถานภาพของผู้ถูกกล่าวหาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาเดิมเคยมีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และมูลความผิดทางวินัยที่สอบสวนเป็นกรณีกระทำความผิดทางวินัยในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหา มีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ต่อมาเมื่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นแสดงเจตนาขอเปลี่ยนสถานภาพจากข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยได้รับผู้ถูกกล่าวหาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เนื่องจากมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้บัญญัติให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งพ้นจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย อาจถูกดำเนินการทางวินัยเพราะมีการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนพ้นจากราชการได้ แต่ต้องดำเนินการทางวินัยภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากราชการ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗ ประกอบกับมาตรา ๘๓ วรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ บัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๗ และมาตรา ๘๑ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ซึ่งสภามหาวิทยาลัยได้ออกข้อบังคับตามมาตรา ๑๗ ได้แก่ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการสอบสวนพิจารณาทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยข้อ ๔๓ ได้กำหนดไว้ว่า

“ข้อ ๔๓ พนักงานหรือข้าราชการผู้ใดพ้นจากการปฏิบัติงานอันมิใช่เพราะผู้นั้นถึงแก่ความตายและมีการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนพ้นจากการปฏิบัติงาน ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการทางวินัยตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้กับพนักงานหรือข้าราชการผู้นั้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากการปฏิบัติงาน

การดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

เมื่อคณะกรรมการสอบสวน ได้พิจารณาสอบสวนเป็นประการใดแล้ว ให้เสนอ
 สำนักงานสอบสวน ต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณา หากเห็นว่า
 ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้พิจารณาดำเนินการลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงตามควรแก่กรณี
 แต่หากปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยที่จะลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษเสียก็ได้

ในระหว่างที่ได้ดำเนินการตามวรรคก่อน หากปรากฏว่าผู้นั้นถึงแก่ความตาย
 ให้ยุติเรื่อง”

มหาวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเดิมมีสถานภาพ
 เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และได้เปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยแล้ว
 ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ตามมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมาย
 ว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี
 การที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้มีคำสั่งที่ ๑๖๓๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ แต่งตั้ง
 คณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ถูกกล่าวหา จะถือว่าเป็นการดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหา
 เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากราชการเพราะเหตุเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย
 หรือไม่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จึงขอหารือในประเด็น ดังนี้

๑. การที่ผู้ถูกกล่าวหาได้เปลี่ยนสถานภาพจากข้าราชการพลเรือนในสถาบัน
 อุดมศึกษาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย จะถือว่าเป็นการพ้นจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย
 ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗
 ประกอบกับมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่
 และการดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาต้องดำเนินการทางวินัยภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่
 ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากราชการหรือนับแต่วันที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย หรือไม่
 ประการใด

๒. ในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติระเบียบ
 ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้ มหาวิทยาลัยจะดำเนินการทางวินัยกับ
 ผู้ถูกกล่าวหาตามความในหมวด ๑๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่าด้วยการบริหารงาน
 บุคคลพนักงานมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งใช้บังคับกับพนักงาน
 มหาวิทยาลัยได้หรือไม่ ประการใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของมหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์ โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) และผู้แทน
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากการชี้แจง
 ของผู้แทนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่า กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ถูกกล่าวหาว่ามีการกระทำความผิดวินัยนั้น
 พฤติกรรมที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยเกิดขึ้นทั้งในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหา มีสถานภาพ
 เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาได้เปลี่ยนสถานภาพ
 เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) จึงเห็นว่า การพิจารณาข้อหารือนี้
 สมควรพิจารณาทั้งในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยในขณะที่มีสถานภาพ
 เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และในขณะที่มีสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย
 โดยมีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การที่ผู้ถูกกล่าวหาได้เปลี่ยนสถานภาพจากข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย จะถือว่าเป็นการพ้นจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่ และการดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาต้องดำเนินการทางวินัยภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากราชการหรือนับแต่วันที่มาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย หรือไม่ เห็นว่า ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาได้เปลี่ยนสถานภาพจากข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยนั้น ตามมาตรา ๘๓ วรรคหนึ่ง^๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้ข้าราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยโดยการแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี นับแต่วันที่มาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ประกอบกับมาตรา ๕๕ (๒)^๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาออกจากราชการเมื่อพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และมาตรา ๕๓^๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งพ้นจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย อาจถูกดำเนินการทางวินัยเพราะมีการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนพ้นจากราชการได้ แต่ต้องดำเนินการทางวินัยภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากราชการ ตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗ กรณีตามที่หารือนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้เปลี่ยนสถานภาพจากข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย โดยมหาวิทยาลัยได้รับผู้ถูกกล่าวหาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ จึงถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ออกจากราชการตามมาตรา ๘๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ฯ แล้วตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นวันที่มหาวิทยาลัยรับผู้ถูกกล่าวหาเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย และเมื่อได้ถือว่าการเปลี่ยนสถานภาพของผู้ถูกกล่าวหาเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ผู้ถูกกล่าวหาจึงได้ออกจากราชการตามมาตรา ๕๕ (๒) และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ แล้วตั้งแต่วันที่ดังกล่าว

^๑มาตรา ๘๓ ข้าราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๗ และมาตรา ๘๑ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒มาตรา ๕๕ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาออกจากราชการเมื่อ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓มาตรา ๕๓ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งพ้นจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย อาจถูกดำเนินการทางวินัยเพราะมีการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนพ้นจากราชการได้ แต่ต้องดำเนินการทางวินัยภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากราชการ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

สำหรับประเด็นที่หาหรือว่าการดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาต้องดำเนินการทางวินัยภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากราชการหรือนับแต่วันที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย หรือไม่ ประการใด เห็นว่า ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาถูกกล่าวหาว่ามีการกระทำผิดวินัยในขณะที่มีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา นั้น มาตรา ๕๓^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ ได้กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งพ้นจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย อาจถูกดำเนินการทางวินัยเพราะมีการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนพ้นจากราชการได้ แต่ต้องดำเนินการทางวินัยภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากราชการ ตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗ ประกอบกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗^๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไขการสอบสวนพิจารณาทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งใช้บังคับกับพนักงานมหาวิทยาลัยและข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา โดยข้อ ๔๓ วรรคหนึ่ง^๖ แห่งข้อบังคับดังกล่าวกำหนดให้พนักงานหรือข้าราชการผู้ใดพ้นจากการปฏิบัติงานอันมิใช่เพราะผู้นั้นถึงแก่ความตายและมีกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนพ้นจากการปฏิบัติงาน ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการทางวินัยตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้กับพนักงานหรือข้าราชการผู้นั้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากการปฏิบัติงาน ดังนั้น การที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ออกจากราชการตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ แล้วตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ การดำเนินการทางวินัยและการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการทางวินัยในกรณีความผิดที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยก่อนที่จะพ้นจากราชการจึงจะต้องดำเนินการภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ หากพ้นจากระยะเวลาดังกล่าวแล้ว จะไม่สามารถดำเนินการทางวินัยหรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาในกรณีความผิดที่เกิดขึ้นในระหว่างที่ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาได้

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๕มาตรา ๑๗ หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และการพิจารณาตำแหน่งวิชาการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพ ในการวางหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่งจะไม่กำหนดภาระหน้าที่ของตำแหน่งแต่ละตำแหน่ง โดยกำหนดภาระหน้าที่ของหน่วยงานแทนก็ได้

ข้อบังคับตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นการขัดหรือแย้งกับที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนดตามมาตรา ๑๔ (๓) หรือที่ ก.อ.ร. กำหนดตามมาตรา ๑๗/๔ (๒)

^๖ข้อ ๔๓ พนักงานหรือข้าราชการผู้ใดพ้นจากการปฏิบัติงานอันมิใช่เพราะผู้นั้นถึงแก่ความตายและมีกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนพ้นจากการปฏิบัติงาน ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการทางวินัยตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้กับพนักงานหรือข้าราชการผู้นั้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากการปฏิบัติงาน

สำหรับในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาถูกกล่าวหาว่ามีการกระทำความผิดวินัยในขณะที่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยนั้น เห็นว่า ข้อ ๕๒ วรรคหนึ่ง^๗ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่าด้วยการบริหารงานบุคคลพนักงานมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้พนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดถูกกล่าวหาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำความผิดวินัยหรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาโดยมีหลักฐานตามสมควร ว่าพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการสอบสวนโดยพลัน และต้องสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า และข้อ ๕๓^๘ วรรคสอง แห่งข้อบังคับดังกล่าว กำหนดให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา และผู้มีอำนาจในการสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และการส่งลงโทษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ประกอบกับข้อ ๖^๙ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการสอบสวนพิจารณาทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนดให้พนักงานหรือข้าราชการผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำความผิดวินัยหรือประพฤติผิดจรรยาบรรณอันเป็นความผิดวินัย หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่ากระทำความผิดวินัยหรือประพฤติผิดจรรยาบรรณอันเป็นความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชารายงานให้อธิการบดีทราบ เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงต้องดำเนินการสอบสวนวินัยผู้ถูกกล่าวหาในกรณีที่ถูกละเมิดว่ากระทำความผิดวินัยในขณะที่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามข้อบังคับดังกล่าว โดยไม่สามารถนำบทบัญญัติตามมาตรา ๕๓^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ มาใช้บังคับในกรณีนี้ได้ เนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้ ตามนัยเดียวกับความเห็นของคณะกรรมการการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ที่ได้วินิจฉัยไว้แล้วตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกาในเรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๙/๒๕๕๕^{๑๑}

^๗ข้อ ๕๒ พนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดถูกกล่าวหาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำความผิดวินัยหรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาโดยมีหลักฐานตามสมควร ว่าพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยพลัน และต้องสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า เว้นแต่เป็นกรณีกระทำความผิดวินัยที่มีโทษความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด จะไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๘ข้อ ๕๓ เมื่อผลการสอบสวนปรากฏว่าผู้ถูกสอบสวนกระทำความผิดวินัยให้อธิการบดีลงโทษตามควรแก่กรณี

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา และผู้มีอำนาจในการสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และการส่งลงโทษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

^๙ข้อ ๖ พนักงานหรือข้าราชการผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำความผิดวินัยหรือประพฤติผิดจรรยาบรรณอันเป็นความผิดวินัย หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่ากระทำความผิดวินัยหรือประพฤติผิดจรรยาบรรณอันเป็นความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการรายงานให้อธิการบดีทราบ เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เว้นแต่เป็นกรณีการกระทำความผิดวินัยที่มีโทษความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งสำหรับพนักงานตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด หรือความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งสำหรับข้าราชการตามที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษากำหนด อธิการบดีจะไม่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ ทั้งนี้ กรณีการกระทำความผิดวินัยที่มีโทษความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ต้องให้ผู้ถูกกล่าวหาได้มีโอกาสรับทราบข้อกล่าวหาเพื่อโต้แย้งหรือชี้แจงหรือป้องกันสิทธิของตนเองได้

^{๑๐}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^{๑๑}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ (กรณีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๒๑๓๐ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ประเด็นที่สอง ในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้ มหาวิทยาลัยจะดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาตามความในหมวด ๑๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่าด้วยการบริหารงานบุคคลพนักงานมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งใช้บังคับกับพนักงานมหาวิทยาลัยได้หรือไม่ ประการใด เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหา ทั้งในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยในขณะที่เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและในขณะที่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยแล้ว จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้

(นายดิศทัต โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๖๑